

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

การดำเนินงานและผลกระทบของศูนย์ควบคุมยางเชียงรายที่มีต่อผู้ประกอบการยางพาราในภาคเหนือ
The Operation and Impact of the Chiang Rai Rubber Regulatory Center Rubber Businesses in the Northern

วิภาวัลย์ ไจวงศ์เป้ง (Wipawan Jaiwongpeng)¹

บำเพ็ญ เขียวหวาน (Bumpen Kaewwan)² นารัตน์ สิริสาร (Nareerut Seerasarn)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพพื้นฐานทางด้านสังคม เศรษฐกิจของผู้ประกอบการยางพาราในภาคเหนือ และเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย (2) ความรู้ และความพึงพอใจของผู้ประกอบการยางพาราในภาคเหนือที่มีต่อศูนย์ควบคุมยางเชียงรายและเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย (3) ผลกระทบด้านต่างๆ ของศูนย์ควบคุมยางเชียงรายต่อผู้ประกอบการยางพาราในภาคเหนือ (4) ปัญหาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปฏิบัติงานของศูนย์ควบคุมยางเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการยางพาราในภาคเหนือที่ได้รับการบริการจากศูนย์ควบคุมยางเชียงราย ปีงบประมาณ 2559 จำนวน 57 รายโดยเก็บจากจำนวนประชากรทั้งหมด และเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย จำนวน 8 รายโดยเก็บจากเจ้าหน้าที่ทั้งหมดที่มีหน้าที่รับผิดชอบในศูนย์ควบคุมยางเชียงราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย ในส่วนของผู้ประกอบการยางพาราในภาคเหนือ พบว่า (1) ผู้ประกอบการยางพาราในภาคเหนือร้อยละ 70.2 เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 44.18 ปีส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและประกอบธุรกิจประเภทค้ายางซึ่งจดทะเบียนในรูปแบบบุคคลธรรมดา ในจำนวนผู้ประกอบการยางพาราในภาคเหนือทั้งหมด 57 ราย นั้นมีผู้ปลูกยางพาราเพียง 12 รายซึ่งร้อยละ 50.0 มีจำนวนพื้นที่ปลูกยางพาราอยู่ที่ 51-100 ไร่และมีผลผลิตเฉลี่ย 1,263.33 ตัน/ปี ร้อยละ 56.1 ของผู้ประกอบการยางพารามีพื้นที่ที่ใช้ประกอบธุรกิจยางพารามากกว่า 200 ตารางวา มีประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจยางพาราโดยเฉลี่ย 4.84 ปี ร้อยละ 42.1 ใช้ระยะทางจากสถานประกอบธุรกิจถึงศูนย์มากกว่า 110 กิโลเมตร โดยเฉลี่ยผู้ประกอบการยางพารามาติดต่อกับศูนย์ฯ 1.49 ครั้ง/ปี ใช้ต้นทุนเฉลี่ย 598.25 บาท/ครั้ง (2) ความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ พบว่า ผู้ประกอบการยางพาราร้อยละ 35.1 มีความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ในระดับมากที่สุด โดยเฉลี่ย 11.53 คะแนน จาก 16 คะแนน (3) ความพึงพอใจในการตั้งศูนย์ฯ พบว่า โดยภาพรวมผู้ประกอบการยางพารามีความพึงพอใจในการตั้งศูนย์ฯอยู่ในระดับมาก (4) ผลกระทบในการตั้งศูนย์ฯ พบว่า ผู้ประกอบการยางพารามีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบในการตั้งศูนย์ฯอยู่ในระดับมาก (5) ปัญหาในการพัฒนาการให้บริการของศูนย์ฯ พบว่า ในภาพรวมแล้วผู้ประกอบการยางพารามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนาการให้บริการของศูนย์ฯ อยู่ในระดับน้อย ในส่วนของเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย พบว่า (1) เจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงรายเป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 29.62 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี (2) ร้อยละ 62.5 มีความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยาง พ.ศ. 2542 ในระดับมากที่สุด โดยเฉลี่ย 11.53 คะแนน จาก 16 คะแนน (3) ความพึงพอใจในการตั้งศูนย์ฯ พบว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง (4) ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ต่อบทบาทการปฏิบัติงานพบว่าในภาพรวมเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง (5) ปัญหาในการพัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ พบว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ มีระดับความคิดเห็นในการพัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับน้อย

คำสำคัญ การดำเนินงานและผลกระทบของศูนย์ควบคุมยางเชียงรายที่มีต่อผู้ประกอบการยางพาราในภาคเหนือ

¹ นักศึกษาหลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช wipawan_hnu@yahoo.com

² รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช bumpen.keo@stou.ac.th

³ อาจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes of this research were to study (1) fundamental socio-economic circumstance of rubber business in the northern and officials at the Chiang Rai Rubber Regulatory Center. (2) knowledge and satisfactory of the Chiang Rai Rubber Regulatory Center rubber business in the northern (3) various impacts of the Chiang Rai Rubber Regulatory Center toward rubber business in the northern (4) problems and suggestions for developing operations of the Chiang Rai Rubber Regulatory Center. Population in this study included a number of 57 rubber businessmen in the northern who had been provided with services from the Chiang Rai Rubber Regulatory Center in the fiscal year 2016 and all 8 responsible officials at the Center were selected. Interview form was used as a tool to collect data and then analyzed by using computer program. The descriptive statistics were frequency, percentage, minimum, maximum, mean, and standard deviation. Research results: For the rubber businessmen in the northern, it was found 70.2% of them were male, married and graduated with bachelor degree. Their average age was 44.18 years old. They run rubber business by registered as ordinary people type. 12 out of 57 businessmen were rubber planters and only 50.0% had rubber planting area between 51-100 rai. Their average yield was 1,263.33 ton/year. 56.1% of the rubber businessmen had more than 200 square yard as the compound for running rubber business. Their average experience in running rubber business was 4.84 years. 42.1% traveled from their business site over 110 kilometers to the Center. Their average contact with the Center was 1.49 times/year spending 598.25 baht/time. (2) Their knowledge about the Rubber Control Act B.E.2542 was at the highest level; with the average 11.53 scores from 16 scores. (3) The satisfactory towards the establishment of the Center was found by overall, the rubber businessmen were satisfied with the Center establishment at high level. (4) Impact on the establishment of the Center was at high level in the businessmen's view. (5) Problem in improving the Center's rendering services was discovered at low level. In terms of officials at the Chiang Rai Rubber Regulatory Center, it was learned as follows. (1) The officials were female, single and graduated at bachelor level. Their average age was 29.62 years. (2) 62.5% gained knowledge relating the Rubber Control Act B.E.2542 at the highest level with the average 11.53 scores from 16 scores. (3) Satisfactory over the establishment of the Center; the officials' satisfactory was found at middle level. (4) Opinion towards the Center's officials operation role was found at middle level. (5) Problem in developing the Center's officials operation , their opinion was found at low level.

Keywords: Operation and impact, Chiang Rai Rubber Regulatory Center, Rubber businesses in the northern

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

บทนำ

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย สามารถทำรายได้เข้าประเทศได้ปีละหลายแสนล้านบาท โดยในปี 2557 ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกยางพารารวมทั้งสิ้น 193,749.21 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 10 ของประชากรทั้ง (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2558) ในขณะที่ภาคเหนือประกอบด้วย 17 จังหวัด มีพื้นที่ 106 ล้านไร่ (169,600 ตร.กม.) โดยเป็นพื้นที่ทำการเกษตรประมาณ 29.2 ล้านไร่ ในปี 2556 พบว่ามีการปลูกยางพาราในภาคเหนือจำนวนถึง 1,229,615 ไร่ (สถาบันวิจัยยาง, 2557) สินค้ายางพาราส่งออกผ่านท่าเรือแม่น้ำโขงอำเภอเชียงแสนแห่งที่ 2 ส่วนใหญ่เป็นยางแผ่นรมควันชั้น 3 มูลค่าการส่งออกกว่า 433.08 ล้านบาท เป็นสินค้าส่งออกอันดับ 2 รองจากชิ้นส่วนกระป๋องแช่แข็ง (ประสิทธิ์ หมีดีเส้น, 2559) ทำให้ด้านการใช้กฎหมายควบคุมยางจึงมีความสำคัญในพื้นที่เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน ดังนั้นเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2558 กองการยางกรรมวิสาหการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้มีจัดตั้งหน่วยงานราชการใหม่ขึ้น คือ ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย เลขที่ 72 หมู่ 6 ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เพื่อให้เกษตรกรและผู้ประกอบธุรกิจยางพาราในภาคเหนือได้มีโอกาสในการรับบริการตาม พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ที่ดำเนินงานควบคุมและกำกับการผลิตการค้าการส่งออกและนำเข้ายางพาราตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยาง การรับจดทะเบียนการตั้งแปลงขยายพันธุ์ยาง และตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมศึกษา สรรวจรวบรวมวิเคราะห์และตรวจสอบด้านการผลิต การค้า การส่งออก การรับรองมาตรฐานห้องปฏิบัติการทดสอบยางแห่ง (Lab) การบริการตรวจวิเคราะห์และออกใบรับรองคุณภาพยาง การบริการวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เจ้าหน้าที่เกษตรกร ภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการทำหน้าที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับยางเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานควบคุมยางตาม พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ

แต่เนื่องจากศูนย์ควบคุมยางเชียงรายเป็นหน่วยงานราชการใหม่ (ก่อตั้งในเดือนมิถุนายน 2558) ทำให้การนำมาซึ่งข้อมูลเก่าและใหม่ด้านต่างๆ ยังไม่ได้รับการจำแนกที่ถูกต้อง รวมถึงผู้เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบธุรกิจในภาคเหนือและเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ยังขาดความรู้ รวมถึงประสบปัญหาต่างๆ ในการบังคับใช้ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของศูนย์ควบคุมยางเชียงราย ทั้งด้านการดำเนินงานและผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ ในการตั้งศูนย์ควบคุมยางเชียงรายต่อผู้ประกอบธุรกิจในภาคเหนือ รวมถึงความพึงพอใจของผู้ประกอบธุรกิจในภาคเหนือที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์ควบคุมยางเชียงรายต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานทางด้านสังคม เศรษฐกิจของผู้ประกอบธุรกิจในภาคเหนือและเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย
2. เพื่อศึกษาถึง ความรู้ และความพึงพอใจต่อศูนย์ควบคุมยางเชียงรายของผู้ประกอบธุรกิจในภาคเหนือและเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย
3. เพื่อศึกษาผลกระทบด้านต่างๆ ของศูนย์ควบคุมยางเชียงรายต่อผู้ประกอบธุรกิจในภาคเหนือ
4. เพื่อศึกษาปัญหา ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปฏิบัติงานของศูนย์ควบคุมยางเชียงราย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ

1. ผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราในภาคเหนือที่เข้ารับบริการจากศูนย์ควบคุมยางเชียงรายปีงบประมาณ 2559 (เดือนตุลาคม 2558-กันยายน 2559) ทั้งหมด จำนวน 57 รายโดยเก็บจากจำนวนประชากรทั้งหมด ประกอบด้วยผู้ประกอบการธุรกิจที่จดทะเบียนในลักษณะบุคคลธรรมดาและจดทะเบียนในลักษณะนิติบุคคล

2. เจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย จำนวน 8 รายโดยเก็บจากเจ้าหน้าที่ทั้งหมดที่มีหน้าที่รับผิดชอบในศูนย์ควบคุมยางเชียงราย ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารงานทั่วไปและเจ้าหน้าที่ฝ่าย พ.ร.บ ควบคุมยางฯ

เครื่องมือที่ใช้ในการ ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด และปลายปิด สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราในภาคเหนือที่เข้ารับบริการจากศูนย์ควบคุมยางเชียงราย และเจ้าหน้าที่ทั้งหมดที่มีหน้าที่รับผิดชอบในศูนย์ควบคุมยางเชียงราย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราภาคเหนือ

1. สภาพพื้นฐานทางด้านสังคม และเศรษฐกิจของผู้ประกอบการธุรกิจยางพารา พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราในภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 70.2 และมีอายุเฉลี่ย 44.18 ปี ในด้านสถานะครอบครัว พบว่า ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 77.2 ในด้านการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 40.3 ในด้านประเภทกิจการ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบกิจการประเภทค้าขายซึ่งจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ด้านการมีพื้นที่ปลูกยาง พบว่า ผู้ประกอบการส่วนน้อย ร้อยละ 41.7 มีพื้นที่ปลูกยางเป็นของตนเอง ซึ่งข้อมูลที่ได้จากผู้ประกอบการธุรกิจส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการ นอกจากนี้ยัง พบว่า ร้อยละ 56.1 ของผู้ประกอบการธุรกิจยางพารามีจำนวนพื้นที่ที่ใช้ประกอบการธุรกิจยางพารามากกว่า 200 ตารางวา ซึ่งร้อยละ 44.4 มีกำลังการผลิตน้อยกว่า 500 ต้น/ปี ผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราร้อยละ 45.6 มีประสบการณ์ในการประกอบการธุรกิจยางพาราน้อยกว่า 3 ปี เนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราในพื้นที่ภาคเหนือเป็นผู้ประกอบการธุรกิจยางพารารายใหม่ เนื่องจากการขยายตัวของพื้นที่ปลูกยางใหม่ในภาคเหนือ จึงมีการขยายตัวของธุรกิจด้านนี้มาในภาคเหนือ ในส่วนของระยะทางจากสถานประกอบการธุรกิจถึงศูนย์ควบคุมยางเชียงรายร้อยละ 42.1 มีระยะทางมากกว่า 110 กิโลเมตร ซึ่งร้อยละ 100 ของการมารับบริการจากศูนย์ควบคุมยางเชียงรายใช้รถยนต์ โดยร้อยละ 91.2 มาติดต่อกับศูนย์ควบคุมยาง 1 ครั้ง/ปี ในด้านต้นทุนพบว่า ร้อยละ 33.3 การมาติดต่อกับศูนย์ควบคุมยางเชียงราย มีต้นทุนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 400 บาท/ครั้ง เนื่องจากศูนย์ควบคุมยางเชียงรายตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองเชียงรายซึ่งมีการคมนาคมสะดวก ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราในพื้นที่ภาคเหนือไม่เสียค่าใช้จ่ายมากนักในการเดินทางมาใช้บริการ

2. ความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจร้อยละ 35.1 มีความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ในระดับมากที่สุด โดยผู้ประกอบการที่มีความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ เฉลี่ย 11.53 คะแนน จาก 16 คะแนน เนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราในพื้นที่ภาคเหนือมีการศึกษาข้อกฎหมายของพ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ค่อนข้างมากเพราะการประกอบการธุรกิจยางพารามีข้อกำหนดตามกฎหมายมาก และมีการลงทุนที่สูง

3. ความพึงพอใจในการตั้งศูนย์ควบคุมยางเชียงรายต่อผู้เกี่ยวข้องกับธุรกิจยาง พบว่า ในภาพรวมของความพึงพอใจในการตั้งศูนย์ควบคุมยางเชียงรายต่อผู้เกี่ยวข้องกับธุรกิจยางอยู่ในระดับมาก ด้วยคะแนนเฉลี่ย 4.14 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจยางมีความเห็นด้วยระดับมาก 5 ประเด็น ประกอบด้วย 1) การให้บริการในการรับคำร้องขอใบอนุญาตต่างๆ 2) การชี้แจงประเด็นต่างๆในการให้บริการ 3) ระยะเวลาแต่ละขั้นตอนในการให้บริการ 4) ความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน 5) การยิ้มแย้มแจ่มใสของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และมีความเห็นด้วยระดับมาก 7 ประเด็น ประกอบด้วย 1)การบริการข้อมูลข่าวสารและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 3) ความถูกต้องของผลการตรวจสอบพันธุ์ยาง / ตรวจสอบตัวอย่าง 4) การรับเรื่องร้องเรียนด้านอื่นๆ 5) การส่งเรื่องต่อเนื่องไปยังหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบ 6) เครื่องมือ อุปกรณ์ สำนักงานมีความทันสมัย และ 7) อาคาร สถานที่ เหมาะสมต่อการมาใช้บริการ เนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราในพื้นที่ภาคเหนือ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

ได้รับโอกาสในการเข้าถึงการให้บริการเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ได้สะดวกขึ้น จากเดิมต้องติดต่อไปที่สถาบันวิจัยยาง ที่กรุงเทพ หรือศูนย์วิจัยยางฉะเชิงเทรา ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ส่วนด้านการคุณภาพให้บริการในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ควบคุมยางเชียงราย ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ และความใส่ใจในการให้บริการเป็นอย่างดี จึงทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจยางส่วนใหญ่ พึงพอใจในระดับมาก

4. ผลกระทบในการตั้งศูนย์ควบคุมยางเชียงรายต่อผู้เกี่ยวข้องกับธุรกิจยาง พบว่าในภาพรวมของผลกระทบในการตั้งศูนย์ฯ ผู้ประกอบการธุรกิจยางมีความเห็นด้วยระดับมาก ด้วยคะแนนเฉลี่ย 4.04 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจยางมีความเห็นด้วยระดับมาก 4 ประเด็น ประกอบด้วย 1) ผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราในภาคเหนือสามารถดำเนินการต่อใบอนุญาตประเภทต่างๆ ได้ในพื้นที่ได้สะดวก รวดเร็วขึ้น 2) ผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราในภาคเหนือสามารถได้รับโอกาสในการร้องเรียนปัญหาด้าน พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ได้สะดวก รวดเร็วขึ้น 3) ผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราในภาคเหนือมีหน่วยงานในพื้นที่สามารถปรึกษาปัญหาที่เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ได้ และ 4) ผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราในภาคเหนือสามารถประกอบธุรกิจยางพาราได้ถูกต้องตามหลัก พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ จากผลกระทบที่ได้รับจากศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นผลกระทบในด้านบวก เพราะผู้ประกอบการธุรกิจยางในพื้นที่ภาคเหนือได้รับประโยชน์มากขึ้น จากการมีศูนย์ควบคุมยางในพื้นที่ทำให้สามารถดำเนินการต่อใบอนุญาตประเภทต่างๆ ได้ในพื้นที่ได้สะดวก รวดเร็วขึ้น ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย รวมถึงถูกต้องตามกฎหมาย พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ

5. ปัญหา และข้อเสนอแนะในการพัฒนาการให้บริการ ของศูนย์ควบคุมยางเชียงราย

5.1 ปัญหาในการพัฒนาการให้บริการ ของศูนย์ควบคุมยางเชียงราย ผู้ประกอบการธุรกิจยาง มีความเห็นด้วยระดับน้อย ด้วยคะแนนเฉลี่ย 1.86 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจยางมีความเห็นด้วยระดับน้อย 6 ประเด็นประกอบด้วย 1) เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์การให้บริการไม่เพียงพอ 2) ยานพาหนะในการให้บริการเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ 3) เจ้าหน้าที่บางรายขาดความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ 4) เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ 5) เจ้าหน้าที่บางคนขาดจิตบริการ 6) สภาพแวดล้อมในสถานที่ให้บริการไม่เหมาะสม และผู้ประกอบการธุรกิจยางมีความเห็นด้วยระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ ผู้ประกอบการบางรายขาดความรู้ ความเข้าใจด้าน พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ เนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราในพื้นที่ภาคเหนือเห็นจากภาพการให้บริการว่าศูนย์ควบคุมยางเชียงรายเป็นหน่วยงานใหม่ ยังขาดปัจจัยต่างๆ ในการสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น เครื่องมือ ยานพาหนะ และบุคลากร

5.2 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการให้บริการ ของศูนย์ควบคุมยางเชียงราย

โดยภาพรวมในรอบปีที่ผ่านมาพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจยางพารา ประสบปัญหาในการถ่ายทอดความรู้ด้าน พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ และด้านการให้บริการจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) การถ่ายทอดความรู้ด้าน พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ

ควรจัดอบรม สัมมนาเชิงวิชาการ ด้านความรู้ และแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ แก่ผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราและผู้สนใจรวมไปถึงการประชุมประจำเดือนในองค์กรเพื่อทำความเข้าใจในด้านความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ สุดท้ายคือการจัดทำเว็บไซต์เผยแพร่ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคการปฏิบัติเพื่อให้เข้าใจเป็นแนวทางเดียวกันถูกต้อง

2) ด้านการให้บริการ

ควรมีขั้นตอนในการมารับบริการที่น้อยที่สุด เช่น ในกรณีการมารับใบผ่านด้านตุลาการเพื่อการส่งออกยางไปนอกราชอาณาจักร หากขั้นตอนการรับบริการมาก อาจเกิดความล่าช้า และเกิดการผลกระทบกับผู้ประกอบการได้

ตอนที่ 2 เจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย

1. สภาพพื้นฐานทางด้านสังคม และเศรษฐกิจสำหรับเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย พบว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงรายเป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 29.62 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยหน้าที่หลักของเจ้าหน้าที่ของศูนย์ควบคุมยางเชียงรายเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารงานทั่วไปและฝ่าย พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

ซึ่งเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ของศูนย์ควบคุมยางเชียงราย ไม่เคยได้รับการอบรมความรู้ด้าน พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ และไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับความรู้เรื่องจำแนกพันธุ์ยาง รวมถึงไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับความรู้ด้านการตรวจกำลังการผลิต (สต็อกยาง) ซึ่งในหลักสูตรที่เจ้าหน้าที่ได้รับการอบรมมีเพียงการอบรมเกี่ยวกับความรู้ด้านการออกใบอนุญาตตาม พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ แต่ได้รับการอบรมเพียงร้อยละ 50.0 ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมด และพบว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงรายส่วนใหญ่ร้อยละ 75.0 มีประสบการณ์การติดต่อประสานงานกับผู้ประกอบธุรกิจยางพารา และไม่เคยประสบปัญหาในการให้บริการกับผู้ประกอบธุรกิจยางพารา

2. ความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ พบว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย ส่วนใหญ่ร้อยละ 62.5 มีความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 11.53 คะแนน จาก 16 คะแนน ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีการค้นคว้าความรู้ด้วยตนเองจากกฎหมายพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พระราชบัญญัติควบคุมยางฯ และเอกสารเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

3. ความพึงพอใจในการตั้งศูนย์ควบคุมยางเชียงรายต่อเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย พบว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงรายมีความเห็นด้วยระดับปานกลาง 7 ประเด็นประกอบด้วย 1) ความสะดวกในการรับบริการด้านสถานที่ 2) การบริการข้อมูลข่าวสารและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 3) ระยะเวลาในการตรวจสอบพันธุ์ยาง / การตรวจสอบสต็อกยาง 4) ความถูกต้องของผลการตรวจสอบพันธุ์ยาง / ตรวจสอบสต็อกยาง 5) การรับเรื่องร้องเรียน 6) การส่งเรื่องต่อเนื่องไปยังหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบ และ 7) สภาพแวดล้อมของสถานที่ให้บริการ

4. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงรายต่อบทบาทการปฏิบัติงาน

1) ด้านการให้ความรู้ เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงรายมีความเห็นด้วยระดับปานกลางทั้ง 2 ประเด็น คือ 1) สามารถให้ความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราได้ และ 2) สามารถให้คำแนะนำในการขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรใหม่ที่เป็นคนในพื้นที่ภาคเหนือ และเพิ่งเริ่มปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ต้องใช้เวลาในการพัฒนาความรู้ ในเรื่องดังกล่าว ทั้งในการอบรมและการศึกษาเพิ่มเติม

2) ด้านการบริการ เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงรายมีความเห็นด้วยระดับมาก 3 ประเด็น ประกอบด้วย 1) สามารถออกสำรวจแปลงขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้า เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของพันธุ์ยางพาราให้เป็นไปตามหลักวิชาการ กรมวิชาการเกษตรได้ 2) สามารถออกตรวจกำลังการผลิต (สต็อกยาง) เพื่อเป็นไปตามกฎระเบียบของ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ได้ และ 3) สามารถสำรวจความต้องการของเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราในพื้นที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรที่มีความตั้งใจ และมีความพยายามเรียนรู้ในการปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ จึงให้ผลด้านการบริการออกมาในระดับมาก

3) ด้านวิชาการ เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงรายมีความเห็นด้วยระดับปานกลางทั้ง 4 ประเด็น คือ 1) สามารถศึกษา ค้นคว้า วิจัยเกี่ยวกับยางพาราเพื่อพัฒนาศักยภาพของผลิตภัณฑ์ยางพาราที่มีในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้ 2) สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเกษตรกรผู้ประกอบการ ที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับยางพาราในพื้นที่ที่รับผิดชอบ (15 จังหวัดภาคเหนือ) 3) สามารถสำรวจความต้องการของเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราในพื้นที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ได้ และ 4) สามารถจัดทำแผนและแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับธุรกิจยางพาราเพื่อก่อประสิทธิภาพต่อเกษตรกรและผู้ประกอบการยางพาราในพื้นที่ได้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ปลูกยางใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของสมมาตร แสงประดับ (2555, น.298) เกษตรกรในภาคเหนือส่วนใหญ่ขายยางร้อยละ 48.9 โดยจะมีพ่อค้ามารับซื้อยางถึงที่ซึ่งพ่อค้ามีการขนย้ายยางโดยใช้รถยนต์กระบะ 4 ล้อในการขนส่งยางแผ่นดิบจากเกษตรกรโดยใช้รถกระบะ 4 ล้อเฉลี่ย 2,225 กิโลกรัม/เที่ยวเฉลี่ย 18.62 กิโลเมตรใช้เวลา 2.3 ชั่วโมง/ครั้ง กรณีจัดจ้างรถค่าใช้จ่ายอยู่ที่ 0.75 บาท/กิโลกรัม หากเป็นรถส่วนตัวมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าน้ำมัน ค่าแรงงานและค่าติดต่อประสานงาน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

เฉลี่ย 0.12 , 0.12 และ 0.10 บาท/กิโลกรัมตามลำดับ การขนส่งเศษซากจากเกษตรกร เฉลี่ย 198 กิโลกรัม/เที่ยว เฉลี่ย 16.9 กิโลเมตรใช้เวลา 2.43 ชั่วโมง/ครั้ง มีค่าค่าแรงงาน ค่าน้ำมันและค่าติดต่อประสานงานเฉลี่ย 0.60 , 0.50 และ 0.50 บาท/กิโลกรัมตามลำดับ ปริมาณการรับซื้อของพ่อค้าคนกลางซื้อทั้งยางแผ่นดิบและเศษยางร้อยละ 71.4 เศษยางร้อยละ 28.6 ระยะทางในการขนส่งยางแผ่นดิบไปโรงงานแปรรูปเฉลี่ย 862 กิโลเมตรมีค่าขนส่ง 1.04 บาท/กิโลกรัมระยะทางในการขนส่งเศษยางไปโรงงานแปรรูป เฉลี่ย 576.5 กิโลเมตรมีค่าขนส่ง 1.83 บาท/กิโลกรัมรวมต้นทุนโลจิสติกส์ช่องทางเกษตรกรไปยังพ่อค้าไปยังโรงงานรวม 2.30 บาท/กิโลกรัม ซึ่งจากผลด้านการบริการออกมาในระดับมาก เนื่องจากเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย ส่วนใหญ่เห็นช่องทางในการสามารถการวิจัยพัฒนา และการให้บริการ เกี่ยวกับยางพาราเพื่อพัฒนาศักยภาพของยางพาราที่มีในพื้นที่ภาคเหนือ เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ

5. ปัญหา และข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย พบว่ามีความเห็นด้วยระดับมาก ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.75 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงรายมีความเห็นด้วยระดับมาก 2 ประเด็น ประกอบด้วย 1) อุปกรณ์สำนักงานไม่เพียงพอต่อการบริการ 2) ยานพาหนะไม่เพียงพอต่อการบริการ และเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงรายมีความเห็นด้วยระดับน้อย 1 ประเด็นคือ เจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงรายไม่มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน เนื่องจากเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย เห็นว่าศูนย์ควบคุมยางเชียงรายเป็นหน่วยงานใหม่ ยังขาดปัจจัยต่างๆในการสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น เครื่องมือ ยานพาหนะ และบุคลากร จึงควรสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ในการดำเนินงานเพิ่มเติม

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพพื้นฐานทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของผู้ประกอบธุรกิจยางพาราในพื้นที่ภาคเหนือ แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบธุรกิจยางพาราในภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 44.18 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว และจบการศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งนี้เนื่องมาจากนโยบายรัฐบาลที่ส่งเสริมการปลูกยางพาราในช่วงปี 2547-2549 ในภาคเหนือทำให้เกิดผู้ประกอบธุรกิจยางพารารุ่นใหม่ มีการตั้งครอบครัวและเรียนจบปริญญาตรี ตลอดจนได้รับการพัฒนาตามแผนการแปรรูปตลาดของพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของประยูร โตสงวน (2552,น.3) พบว่า ผลจากนโยบายรัฐบาลที่ส่งเสริมการปลูกยางพาราในช่วงปี 2547-2549 จำนวน 1,000,000 ไร่ โดยปลูกในภาคเหนือร้อยละ 30 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 70 และได้รับการอบรมเพื่อเพิ่ม ความรู้ด้านสวนยางและการกรีดยางที่เพียงพอ การจัดหาพันธุ์ยางที่ดีมีคุณภาพจากรัฐ และมีแผนการพัฒนาการแปรรูปยางพาราตามความต้องการของตลาดสำหรับในด้านประสิทธิภาพในการทำธุรกิจยางพาราพบว่า ผู้ประกอบธุรกิจยางส่วนใหญ่ มีประสิทธิภาพในการประกอบธุรกิจยางพาราเฉลี่ยอยู่ที่ 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.6 เมื่อเทียบกับอายุส่วนใหญ่ของผู้ประกอบธุรกิจยางพารา คือน้อยกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.2 จะเห็นว่า ผู้ประกอบธุรกิจยางพาราส่วนใหญ่อยู่ในผู้ประกอบธุรกิจรุ่นใหม่ และมีจำนวนไม่มากนัก จากการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจยางพาราในภาคเหนือส่วนใหญ่ร้อยละ 21.1 มีกำลังการผลิตในสถานประกอบการน้อยกว่า 500 ตัน/ปี เนื่องจากเป็นพื้นที่ปลูกยางใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มณีสร อนันตะ (2556,น.177) การแข่งขันระหว่างผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมยางภาคเหนือมีน้อย เนื่องจากผู้ประกอบการในพื้นที่ที่มีจำนวนไม่มาก จึงมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ผลิตในอุตสาหกรรม และผู้ประกอบการเองก็มีความสัมพันธ์อันดีด้านการค้ากับประเทศผู้นำเข้า อย่างไรก็ตามราคายางยังคงขึ้นอยู่กับราคาส่งออกและถูกกำหนดโดยผู้ซื้อน้อยราย

2. ความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจยางพาราในพื้นที่ภาคเหนือ ต่อความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบธุรกิจยางส่วนใหญ่ร้อยละ 35.1 มีความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ในระดับมากที่สุด แต่มีความแตกต่างระหว่างคะแนน คือคะแนนสูงสุด 15 คะแนน และต่ำสุด 8 คะแนน โดยพิจารณาจากรายละเอียดความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ในแต่ละมาตรา เนื่องจากเป็นพื้นที่ปลูกยางใหม่ ยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายยางพารา รวมถึงยังมีผลผลิตไม่มากนัก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2559,น.1) พบว่า ในปี 2559 ภาคเหนือ 17 จังหวัด มีพื้นที่ปลูกยางจำนวน 789,762 ไร่ ผลผลิตรวม 117,064 ตัน จากพื้นที่ปลูกทั่วประเทศ 19,613,559 ไร่ และ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

ผลผลิตรวมทั้งประเทศ 4,699,699 ตัน ในภาคเหนือจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เชียงราย 272,469 ไร่ พืชปลูก 110,502 ไร่ น่าน 88,202 ไร่ พะเยา 80,579 ไร่ และเพชรบูรณ์ 70,767 ไร่ ซึ่งที่ผ่านมาจำกัจำหน่ายผลผลิตในรูปแบบน้ำยางสดและยางก้อนถ้วย

3. ความพึงพอใจในการตั้งศูนย์ควบคุมยางเชียงรายต่อผู้เกี่ยวข้องกับธุรกิจยาง แสดงให้เห็นว่า ในภาพรวมของความพึงพอใจในการตั้งศูนย์ควบคุมยางเชียงรายต่อผู้เกี่ยวข้องกับธุรกิจยาง อยู่ในระดับมาก ด้วยคะแนนเฉลี่ย 4.14 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจยางมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด คือ การให้บริการในการรับคำร้องขอใบอนุญาตต่างๆ เนื่องจากเป็นหน่วยงานใหม่ที่ให้บริการกฎหมาย พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ เนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจยางในพื้นที่ภาคเหนือที่ยังมีน้อยรายแต่กำลังขยายตัวตามพื้นที่ปลูกและพื้นที่เก็บเกี่ยวผลผลิตที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจากข้อมูลสถาบันวิจัยยาง ในปี 2556 พบว่ามีการปลูกยางพาราในภาคเหนือจำนวนถึง 1,229,615 ไร่ รวมถึงมีจุดส่งออกคือ สินค้ายางพาราส่งออกผ่านท่าเรือแม่น้ำโขงอำเภอเชียงแสนแห่งที่ 2 ส่วนใหญ่เป็นยางแผ่นรมควันชั้น 3 มูลค่าการส่งออกกว่า 433.08 ล้านบาท ในปีดังกล่าว ซึ่งการมีหน่วยงานศูนย์ควบคุมยางเชียงรายในพื้นที่ ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจยางในพื้นที่ภาคเหนือมีสะดวกและรวดเร็วในการปฏิบัติตามกฎหมาย พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ

4. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงรายต่อบทบาทการปฏิบัติงาน แสดงให้เห็นว่า มีการแบ่งความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงรายต่อบทบาทการปฏิบัติงาน เป็น 3 ด้าน คือ

1) ด้านการให้ความรู้ เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ โดยสามารถให้คำแนะนำในการขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ให้แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจยางพารา โดยเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องเป็นงานตามภารกิจหลักและเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย ในสังกัดกองการยาง กรมวิชาการเกษตร อยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ เมธาวุฒิ พิธพรวิฑูร (2551,น.12) สรุปว่า ความสำคัญของความรู้ต่อการทำงานอาจพิจารณาจากความจำเป็นเบื้องต้นที่บุคคลต้องมีเพื่อการทำงาน ความรู้มีความสำคัญต่อการทำงานมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของงาน ในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงอย่าง รวดเร็ว ผู้คนต้องตั้งใจศึกษาเรียนรู้ให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นจึงต้องศึกษาและเรียนรู้ต่อเนื่องเพื่อจะได้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่มีผลต่อการทำงานและการดำรงชีวิต

2) ด้านการบริการ เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงรายมีความเห็นด้วยระดับมาก 3 ประเด็น ประกอบด้วย 1) สามารถออกสำรวจแปลงขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้า เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของพันธุ์ยางพาราให้เป็นไปตามหลักวิชาการ กรมวิชาการเกษตรได้ 2) สามารถออกตรวจกำลังการผลิต (สต็อกยาง) เพื่อเป็นไปตามกฎระเบียบของ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ได้ และ 3) สามารถสำรวจความต้องการของเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราในพื้นที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ได้เช่นกัน เนื่องจากงานบริการเหล่านี้เป็นงานใหม่ในภาคเหนือต้องใช้เจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านของศูนย์ควบคุมยางเชียงรายเท่านั้น ซึ่งตามกฎหมายฉบับนี้ ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ได้รับการแต่งตั้งจากอธิบดีกรมวิชาการเกษตรเท่านั้น ซึ่งศูนย์ควบคุมยางเชียงราย กองการยาง นับเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งเร่งจัดตั้งขึ้น เพื่อปรับโครงสร้างกรมวิชาการเกษตรภายหลังการผ่านพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย เนื่องจากงานควบคุมและกำกับการผลิตการค้าการส่งออกและนำเข้ายางพาราตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยาง ตาม พ.ร.บ ควบคุมยางฯ ยังมีความจำเป็นต้องอยู่ในการกำกับดูแลของภาคส่วนของราชการ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและให้ความเป็นธรรมของผู้ประกอบการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย มีความพึงพอใจใน 3 หัวข้อดังกล่าวเนื่องจากมีส่วนในการพัฒนาการบริการแก่ผู้ประกอบการธุรกิจยางในภาคเหนือโดยตรง จากกฎหมายฉบับนี้

3) ด้านวิชาการ เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงรายมีความเห็นด้วยระดับปานกลางทั้ง 4 ประเด็น คือ 1) สามารถศึกษา ค้นคว้า วิจัยเกี่ยวกับยางพาราเพื่อพัฒนาศักยภาพของผลิตภัณฑ์ยางพาราที่มีในพื้นที่รับผิดชอบได้ 2) สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเกษตรกรผู้ประกอบการ ที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับยางพาราในพื้นที่รับผิดชอบ (15 จังหวัดภาคเหนือ) 3) สามารถสำรวจความต้องการของเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจยางพาราในพื้นที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ได้ และ 4) สามารถจัดทำแผนและแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับธุรกิจยางพาราเพื่อก่อประสิทธิผลต่อเกษตรกรและผู้ประกอบการยางพาราในพื้นที่ได้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

เนื่องจากงานวิชาการทางพาราที่ยังต้องพัฒนาอีกมากในภูมิภาคนี้ ทั้งข้อมูลต่างๆ ในหน่วยงาน รวมถึงการทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาและตอบโจทย์ปัญหาของภาคเหนือโดยเจ้าหน้าเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ มณีสร อนันต๊ะ (2556,น.165) พบว่า แหล่งความรู้ด้านอุตสาหกรรมทางพารายังมีน้อย เนื่องจากในภาคเหนือไม่มีศูนย์วิจัยทาง และศูนย์ทดสอบทาง ของการทางแห่งประเทศไทย รวมถึงไม่มีมหาวิทยาลัยใดในภาคเหนือที่สอนด้านเทคโนโลยีทางพาราโดยตรง ต่างมีจากทางภาคใต้ที่มีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และในวิทยาเขตที่จังหวัดปัตตานี หรือในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นต้น

5. ปัญหา ในการพัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจยางพารามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนาการให้บริการของศูนย์ควบคุมยางเชียงราย มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย 6 ประเด็น ประกอบด้วย เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์การให้บริการไม่เพียงพอ ยานพาหนะในการให้บริการเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่บางรายขาดความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่บางคนขาดจิตบริการ และสภาพแวดล้อมในสถานที่ให้บริการไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ กรมวิชาการเกษตร (2558,น.1) ว่า กองการยาง นับเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่ตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย โดยปัจจุบันได้เร่งปรับโครงสร้างและเตรียมความพร้อมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมและกำกับการผลิตการค้าการส่งออกและนำเข้ายางพาราตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยางทั้งยังทำหน้าที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับยางเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานควบคุมยางตาม พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการพัฒนาการให้บริการของศูนย์ควบคุมยางเชียงราย ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยภาพรวมในรอบปีที่ผ่านมาพบว่า จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ด้านการถ่ายทอดความรู้ด้าน พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ

ควรเสนอให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้าน พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ เข้ารับการฝึกอบรมความรู้เพื่อทำความเข้าใจและถ่ายทอดสู่ผู้ประกอบการได้ถูกต้องมีประสิทธิภาพ

2) ด้านการให้บริการ

ควรเสนอให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมยางเชียงรายควรเอาใจใส่ผู้ประกอบธุรกิจยางที่มาติดต่อและใช้บริการกับศูนย์ควบคุมยางให้มากกว่านี้

3) ด้านการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ควรให้เจ้าหน้าที่ทำความเข้าใจกับภารกิจของตนเองในหน้าที่ความรับผิดชอบแต่ละด้านที่รับผิดชอบ เพื่อจะได้ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาประสิทธิภาพ การให้บริการด้าน พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ของศูนย์ควบคุมยาง ในภูมิภาคอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยในครั้งนี้

2) ควรจะศึกษาวิจัยในระดับลึกถึงผลหรือความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในกรณีที่ การให้บริการด้าน พ.ร.บ. ควบคุมยางฯ ของศูนย์ควบคุมยางเชียงราย ได้ตามวัตถุประสงค์

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการเกษตร.(2558).กองการยาง.ค้นคืนวันที่: 12 ธันวาคม 2559 จาก <http://www.doa.go.th /rubber /index/>.
- ประสิทธิ์ หมดเส้น.(2559). ต้น "เซียงราย" อับย่างาเหนือ ตั้งโรงงานแปรรูปเพิ่มมูลค่า.
ค้นคืนวันที่ 12 ธันวาคม 2559 จาก: <http://rubber.oie.go.th/Article.aspx?aid=9670>.
- ประยูร โตสงวน.(2552). ห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยางในภาคเหนือของไทย. ค้นคืนวันที่ 12 ธันวาคม 2559 จาก:journal.pim.ac.th/uploads/content/2016.
- มณีสร อนันต๊ะ. (2556). ศักยภาพอุตสาหกรรมและการส่งออกยางพาราในภาคเหนือ.รายงานผลการวิจัยเรื่องเต็ม. สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- เมธาวุฒิ พิรพรวิฑูร. (2551). ความสำคัญของความรู้. ค้นคืนวันที่ 12 ธันวาคม 2559 จาก:
http://www.elib.coj.go.th/Ebook/data/coj_research/crs_2556_81.pdf.
- สมมาตร แสงประดับ. (2555). ห่วงโซ่อุปทานยางพาราภาคเหนือ. รายงานผลการวิจัยเรื่องเต็ม. สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สถาบันวิจัยยาง (2557) “ข้อมูลวิชาการยางพาราปี 2557” สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2558). ฝ่าวิกฤติยางพาราไทยปี 58 : ทางเลือก & ทางรอดของชาวสวนยาง ท่ามกลางแรงกดดันด้านราคา. ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. ค้นคืนวันที่ 12 ธันวาคม 2559 จาก: <http://rubber.oie.go.th/Article.aspx?aid=9670>.

